

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De Nieuwe En Naauwkeurige Neederlandse Hovenier,
Onderwyzende hoe hier te Lande, onder dit Climaat een
Thuin, met zyn Parken, Paaden, Glintingen en Heiningen
wel zal aangeleid, en hoe de Boomen aan ...**

Te Leyden, 1735

Manier om de Zaaylingen het eerste Jaar optekweeken

[urn:nbn:de:bsz:31-139361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-139361)

4 K W E E K S C H O O L D E R

ten af, in welke gy uwe zaaden, of karrels van Appelen of Peeren zult leggen, twee duimen van malkander, en vervolgens een halv voet zult gy wederom een streep met de sparre maaken, en een rey pitten leggen, als voren, en zo vervolgens. Sommige zaayen de Appelen en Peeren maar onder malkander, dog dat keur ik niet goet, om dat de Appelen gaauwer groeyen als de Peeren, zo zouden zy die verdrukken, daarom vind ik goet, die apart en affonderlyk te zaayen, op dezelve manier.

II. HOOFDPUNT,

Van de manier om de Zaaylingen het eerste Jaar optekweeken.

LEERLING.

IK verzoek, myn Heer, dat gy my gelieft te onderwyzen, de zaaylingen op te kweeken, volgens dezelve manier die gy my zo even hebt geleerd.

ERVAARE.

Men moet nooit niet lyden, dat'er eenig onkruid onder komt, en of'er eenig onkruid kwam eer de pitten boven staan, zo zult gy het met de vingers voorzigtig uitweiden, om d'een of d'andere spruit niet mede uit te weiden, of te breeken, daarom moet gy het tragten te wieden, en schoon te houden, tot het minste onkruid toe, of om te spreken gelyk de Thuynlieden, gy moet'er nooit geen onkruid uitwieden.

LEERLING.

My dunkt dat in deze twee Voorstellingen, of Propositien, een groote schynstryd is, want door het eerste raad gy my al het onkruid weg te nemen, en door het laatste, dat ik'er nooit geen onkruid uitwieden moet.

ERVAARE.

Zyd gy zo onwetend, dat gy niet begrypt, het geen, de ruuwste die 't werk haast nooit hebben bygeweeft verstaan? Weet dan, als ik u zeg, dat m'er nooit geen onkruid uit moet wieden, te zeggen is, dat men door geduerigen arbeid moet belet-

let-

HOOVEN EN THUYNEN. 5

letten, dat het 'er niet in komt, en door dit middel, zuld gy het niet behoeven weg te nemen.

Den Arbeid die men daar het eerste jaar aan doet, is een weinig, en niet diep om te spitten, uit vrees dat de warmte de aarde open vindende, in de wortel mogt dringen, en beschadigen, en 't is goed die somtyds voor het opgaan van de Zon te besproeyen.

LEERLING.

Ik geloof dat het besproeyen een zeer goed middel is, om ze voort te zetten, en te sterker op te doen groeyen, maar zou het ook niet goed zyn de kleine takjes weg te neemen, in geval dat 'er langst de stam groeyen.

ERVAARE.

Wagt u wel, van die 't eerste jaar de knoppen af te breeken, als vier duimen boven de grond, te meer, om dat de zaaylingen niet sterk genoeg zynde, en het zap maar in de kleine spruiten om laag kunnende speelen, met te veel geweld in de hoogte zoude gaan en daar door deze swakke boompjes van de winden geflingerd werdende, zouden malkander bederven.

III. HOOFDPUNT,

Van de manier om de Zaaylingen het tweede jaar op te kweeken.

LEERLING.

WAnneer moet men dan, de kleine Spruitjes en Takjes die zy langst de stam geschoten hebben, wegnemen?

ERVAREN.

Op het einde van February, of begin van Maart, een jaar na dat zy gezaayd zyn, moet men ze afplukken op de hoogte van een voet, den een min den ander meerder, na de sterkte en hoogte der zaaylingen: Men spitze tusschen beiden viermaal om, heel ondiep, om de wortel niet te bederven, te weeten in April, Juny, September, en November: Maar in Juny en September, moet men ze eerst besproeyen, of het moet eerst wat geregendt hebben dat de aarde een weinig vogtig is, en dat om twee Redenen: De eerste, om dat de aarde dan beeter omgespit

A 3

werd